

MUUTOS

Kestävän
tulevaisuuden
visiointi

Hylätyistä pihoista ja viheralueista eläviä oppimisympäristöjä

Useissa kouluissa hylätyt piha-alueet ja käyttämättömät viherkaistaleet muutettiin eläviksi oppimisympäristöiksi, joissa on biotooppipuutarhoja ja opetuskäyttöön soveltuvia viljelylaatikoita. Pelkkä uusien rakenteiden tuominen ei riittänyt – kouluyhteisön piti oppia käyttämään, seuraamaan ja huoltamaan niitä.

Espanjassa istutettiin kotoperäisiä pensaita ja puita lisäämään biodiversiteettiä ja parantamaan mikroilmastoa.

Portugalissa hylätty maa-alue muutettiin eläväksi oppimisympäristöksi, jossa on ulko-opetusluokkia, lampi ankkoineen ja kanoineen, kotoperäisiä kasvilavoja sekä sadevedellä kasteltu koulupuutarha.

Mitä tarvittiin puutarhahankkeiden onnistumiseen?

Ideat teoiksi yhteistyöllä ja projektinhallinnalla

Puutarhahankkeiden toteuttaminen vaatii suunnittelua, aikatauluttamista, vastuunjakoa ja koordinoitua. Kun opettajat rohkaisivat oppilaita ottamaan johtavan roolin, opiskelijat kasvoivat projektijohtajiksi – ja opettajat kehittivät projektinhallinnan arviointia.

Nimetyt toimikunnat ohjasivat puutarhan suunnittelua ja toteutusta. Selkeästi määritellyt roolit ja vastuut lisäsivät henkilökunnan osallistumista ja sitoutumista vihreisiin aloitteisiin. Kestävät ratkaisut syntyivät rakenteista, osallistavuudesta ja yhteistyöstä.

Portugalissa arkkitehtiopiskelijoiden, perheiden, oppilaiden ja kunnan edustajien yhteistyö – maastoanalyysit, osallistava kartoitus ja luonnostelu – vahvisti yhteisön osaamista ja mahdollisti suunnitelmien syntymisen. Työpajat vahvistivat sitoutumista ja loivat yhteisöllisen omistajuuden tunteen, mikä edesauttoi pitkän aikavälin ylläpidon onnistumista.

Osallistumisen esteitä tunnistettiin sekä yksilö-, yhteisö- että materiaalitasolla. Ratkaisuehdotuksia olivat esimerkiksi vastuualueiden selkeyttäminen kirjallisilla sopimuksilla, saavutettavuuden parantaminen sekä yhteistyö ja hankkeen jakaminen muiden koulujen kanssa.